

RAADSVOORSTEL

ONDERWERP

Bindend advies voor het realiseren van een waterstofproductie-installatie en batterijopslag, onderdeel van de Energiehub Twenterand.

BESLISPUNTEN

- 1 Positief te adviseren over de aanvraag omgevingsvergunning (AB24.01832) voor de realisatie van een waterstofproductie-installatie en batterijopslag ter plaatse van de Energiehub Twenterand.

INLEIDING

Er wordt al langere tijd gewerkt aan verschillende energieprojecten nabij bedrijventerrein Oosterweilanden. Het gaat onder andere om een drijvend zonnepark op de Zandwinningslocatie Oosterweilanden, de productie van waterstof met batterijopslag en een laad- en tankstation met voorzieningen voor waterstof, elektrisch laden en reguliere brandstoffen. Voor dit initiatief in 2024 een positief principebesluit genomen en is een intentieovereenkomst met de initiatiefnemer gesloten. Uw gemeenteraad is hier eerder over geïnformeerd op 22 oktober 2024 en 13 januari 2025.

Voor de realisatie van een waterstofproductie-installatie en batterijopslag is een aanvraag omgevingsvergunning ingediend. De waterstofproductie-installatie, ofwel de elektrolyser, heeft een vermogen van 30 megawatt en kan daarmee circa 13 ton groene waterstof per dag produceren. Deze waterstof wordt tijdelijk opgeslagen in tubetrailers en afgezet in de mobiliteitssector en de industrie. Bij ontwikkeling van de naastgelegen mobiliteitshub wordt een deel via een ondergrondse leiding geleverd aan het waterstoftankstation.

De separate onderdelen kunnen los van elkaar functioneren, maar gezamenlijk een meerwaarde vormen. Voor de eerdere twee vergunningsaanvragen, het realiseren van een laad- en tankstation en voor het drijvende zonnepark, heeft uw gemeenteraad op 22 april 2025 positief advies afgegeven. Voor deze beide onderdelen is het vergunningentraject vervolgd op basis van het positieve advies.

De Provincie is bevoegd gezag voor deze aanvraag.

Dit voorstel zal verder ingaan op de aanvraag omgevingsvergunning voor de waterstofproductie-installatie en batterijopslag. Deze vergunningsaanvraag is separaat ingediend omdat voor de productie van waterstof de Provincie Overijssel bevoegd gezag is. In het kader van die vergunningsaanvraag moet het bevoegd gezag het bestuur van de gemeente om advies vragen. Er is dus sprake van een andere procedurevorm, maar er wordt nog steeds een advies uitgebracht.

'Waterstofproductie' en 'Batterijopslag', met de daarbij behorende ondergeschikte nevenfuncties passen niet binnen het Omgevingsplan. Afwijken van het Omgevingsplan kan door het afgeven van een omgevingsvergunning voor een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA). Op deze aanvragen voor een omgevingsvergunning voor een BOPA is (bindend) adviesrecht vanuit uw gemeenteraad van toepassing. Voor waterstofproductie en batterijopslag omdat er sprake is van het wijzigen van de functie van onbebouwde gronden en het bouwen van bouwwerken en gebouwen buiten de bebouwde kom met een oppervlakte van meer dan 500m² brutovloeroppervlakte.

BEOOGD EFFECT

Medewerking verlenen aan de realisatie van een waterstofproductie-installatie en batterijopslag. Dit biedt de mogelijkheid om de industrie en mobiliteit binnen de gemeente Twenterand en de regio Twente te verduurzamen. Bedrijven kunnen hun (verbrandings)processen en wagenpark

verduurzamen omdat er groene waterstof beschikbaar komt. Daarnaast kan door de balancerende functie van waterstof- en batterijopslag ook het stroomnet worden ontlast in pieken. Op deze installatie wordt ook het drijvende zonnepark aangesloten, waardoor de lokaal opgewekte energie, lokaal wordt afgezet.

ARGUMENTEN

- 1 De realisatie van de waterstofproductie-installatie draagt bij aan de ambitie om te verduurzamen.
Groene waterstof biedt een duurzaam alternatief voor aardgas in industriële toepassingen. Het kan worden ingezet in onder meer de hogetemperatuur-procesindustrie en als grondstof binnen de chemische sector. Daarnaast is bijmenging met aardgas mogelijk, waarmee waterstof bijdraagt aan de afbouw van fossiele energie in sectoren die moeilijk te elektrificeren zijn. Ook in de mobiliteit speelt waterstof een belangrijke rol. Naast batterij-elektrisch vervoer vormt rijden op waterstof een volwaardig alternatief, met name voor het zware transport. Waterstofvoertuigen combineren een grote actieradius met korte tanktijden en leggen minder druk op het elektriciteitsnet. Door waterstof op deze locatie te produceren en bij het naastgelegen tankstation aan te bieden draagt deze ontwikkeling bij aan de inspanning om in 2030 in ieder stedelijk knooppunt een waterstoftankstation te hebben.
- 2 De ontwikkeling biedt de mogelijkheid om het energienet te ontlasten.
Energieopslag in de gebouwde omgeving speelt een cruciale rol bij het opvangen van pieken en dalen in de productie van duurzame energiebronnen, zoals zonne- en windenergie, en dus het verminderen van netcongestie. Tijdens periodes van overproductie – bijvoorbeeld bij een overschot aan zonne-energie in de zomer – slaat een opslagsysteem overtollige energie op, om deze vervolgens beschikbaar te stellen tijdens perioden van hoge vraag. Dit bevordert niet alleen de stabiliteit van het elektriciteitsnet, maar maximaliseert ook het gebruik van hernieuwbare bronnen.
- 3 Er is sprake van een evenwichtige toedeling van functies.
Ten behoeve van het project is een goede onderbouwing opgesteld waarin de omgevingsaspecten zijn beschreven. Daaruit blijkt dat de ontwikkeling past binnen de omgeving en op een goede wijze is in te passen. De waterstofproductie-installatie draagt bij aan de energietransitie en biedt mogelijkheden voor bedrijven om te verduurzamen, zonder dat de omliggende functies beperkt worden. Er is een landschappelijk inpassingsplan opgesteld waarin rekening gehouden wordt met wateraspecten en nieuwe groenstructuren zijn opgenomen zodat de ontwikkeling wordt ingepast in de omgeving.

De locatie wordt ontsloten via de Horstweg. Het proceswater dat vrijkomt bij het opwekken van waterstof wordt op verzoek van het Waterschap afgevoerd via het riool naar de rioolzuiveringsinstallatie. Het bestaande riool op deze locatie heeft voldoende capaciteit om dit te verwerken.
- 4 De waterstofproductie-installatie kan zelfstandig functioneren en heeft daarnaast nog een meerwaarde als ook het drijvende zonnepark Oosterweilanden wordt gerealiseerd.
De waterstofproductie-installatie kan stroompieken van het drijvende zonnepark Oosterweilanden direct achter de meter opvangen. Hierdoor hoeft het zonnepark bij een hoog energieaanbod niet te worden afgeschakeld. Bovendien ontstaat er synergie door het gezamenlijk gebruik van energie-infrastructuur. Door het zonnepark te koppelen aan zowel de waterstofproductie als batterijopslag, kan lokaal opgewekte energie efficiënt lokaal worden benut.
- 5 De Energiehub Twenterand bestaat uit twee onderdelen (laad- en tankstation en de waterstofproductie-installatie) die elkaar ondersteunen.
Ten behoeve van de waterstof productie-installatie is een separate vergunningsaanvraag voorbereid.

De mobiliteitshub en de waterstofproductie-installatie zijn twee gescheiden ondernemingen met verschillende eigenaren en verschillende businessmodellen. Het waterstofdeel richt zich op energieopslag en de productie van groene waterstof via een elektrolyser. De geproduceerde waterstof wordt tijdelijk opgeslagen in tubetrailers en vervolgens afgezet op de waterstofmarkt, waarbij industriële bedrijven en partijen (waaronder het naastgelegen laad- en tankstation) in de mobiliteitssector worden bediend. Beide onderdelen worden onafhankelijk van elkaar ontwikkeld vanwege verschillen in ontwikkeltijd, levensduur en financiering. Het mobiliteitsdeel heeft een kortere ontwikkeltijd en blijft operationeel, ongeacht het functioneren van het waterstofdeel. Hierdoor zullen beide projecten economisch en operationeel zelfstandig functioneren.

Tenslotte zijn beide projecten ook fysiek van elkaar gescheiden. Beide ondernemingen krijgen een eigen in- en uitrit en maken in het normale bedrijf geen gebruik van elkaars civiele faciliteiten. De ondernemingen worden van elkaar gescheiden door een hekwerk met calamiteitenpoorten. Deze poorten kunnen, in geval van calamiteiten, wel geopend worden om toegang tot elkanders terrein te verkrijgen.

- 6 Het bevoegd gezag, de Provincie Overijssel, moet om advies vragen. Omdat er sprake is van een aanvraag waarvoor ook uw gemeenteraad bindend advies uitbrengt wordt voorgesteld om positief advies uit te brengen.
De Omgevingswet schrijft voor dat het bevoegd gezag bij dergelijke aanvragen omgevingsvergunning advies moet vragen. Daarbij is de basisregel dat het college van Burgemeester en Wethouders (B&W) advies geven. Er is echter sprake van een aanvraag die is opgenomen op de lijst met gevallen waarvoor uw gemeenteraad bindend advies uitbrengt. Daarom wordt deze aanvraag omgevingsvergunning nu aan uw gemeenteraad voorgelegd voor besluitvorming.

KANTTEKENINGEN

- 1 De problematiek rondom stikstof blijft in beweging.
Voor veel ontwikkelingen speelt de uitstoot van stikstof een rol. Ten aanzien van dit onderwerp wijzigen de omstandigheden geregeld. De uitspraken van de Raad van State van december 2024 en de recente uitspraak van de rechtbank van Den Haag tonen dit aan. Voor de waterstofproductie-installatie en batterijopslag is echter vastgesteld dat er geen sprake is van een toename van stikstof in beschermde natuurgebieden. Deze problematiek vormt dan ook geen belemmering. De Energiehub draagt juist bij aan het beperken van uitstoot. Het is aan het bevoegd gezag (Provincie Overijssel) om dit bij de besluitvorming te betrekken.
- 2 Samenhang met het drijvende zonnepark Oosterweilanden en het laad- en tankstation.
Hoewel het drijvend zonnepark, het mobiliteitsplein en de waterstofproductie elk hun eigen procedure volgen, ligt de kracht in de samenhang. De projecten zijn afzonderlijk uitvoerbaar, maar versterken elkaar aanzienlijk wanneer zij als geheel worden gerealiseerd. Het totaalconcept biedt meerwaarde die de individuele onderdelen overstijgt. Valt één van de projecten weg, dan komt de haalbaarheid van de andere onder druk te staan. Het geheel is sterker dan de som der delen.

UITVOERING

- Behandeling van het voorstel positief advies te verlenen in uw gemeenteraad op 1 juli 2025
- De Provincie Overijssel wordt als bevoegd gezag na besluitvorming geïnformeerd over het advies.
- Als de raad een positief advies geeft kan de vergunningverlening vervolgd worden.
- Medio augustus start terinzagelegging ontwerp-omgevingsvergunning.
- Medio september beoordeling van eventuele zienswijzen.
- Medio oktober verlening omgevingsvergunning (ruimtelijk deel en milieu deel).

FINANCIËN

Dit besluit heeft geen financiële consequenties.

COMMUNICATIE EN PARTICIPATIE

Dit wordt bekend gemaakt via de openbare besluitenlijst.

- De raad is geïnformeerd op 22 oktober 2024 13 januari 2025.
- Er zijn brieven verzonden naar omwonenden en andere belanghebbenden.
- Er is een inloophmoment geweest over de waterstofproductie-installatie en batterijopslag op 7 mei 2025.
- De Provincie Overijssel wordt als bevoegd gezag na besluitvorming geïnformeerd over het advies.

BIJLAGEN

- 1 Raadsbesluit bindend advies voor het realiseren van een waterstofproductie-installatie en batterijopslag, onderdeel van de Energyhub Twenterand
- 2 Ruimtelijke onderbouwing bij de aanvraag buitenplanse omgevingsplanactiviteit van een waterstofproductie-installatie en batterijopslag (GoFlo)
- 3 Toelichting bij de aanvraag milieu en lozen, van een waterstofproductie-installatie en batterijopslag
- 4 Verslag inloopbijeenkomst op 7 mei 2025 over de waterstofproductie-installatie en batterijopslag

Burgemeester en wethouders van Twenterand
de secretaris,

de burgemeester,

P.F.G. Rossen

mr. J.C.F. Broekhuizen